

عنوان ۶۰

فیزیوتراپی قفسه سینه

مرکز آموزشی درمانی آیت الله کاشانی

واحد آموزش بیمار

تدوین

بهار ۱۳۹۲

بازنگری

بهار ۱۴۰۰

همراه عزیز بیماری که راه هوایی مصنوعی دارد (لوله گذاری در راه هوایی) مثل تراکئوستومی و یا به دستگاه تهویه مکانیکی وصل بوده است و در دفع ترشحات راه هوایی مشکل دارد و همچنین در این بیماران ترشحات از حد طبیعی بیشتر بوده است و از غلظت و چسبندگی خاصی برخوردار است و بیمار به راحتی قادر به دفع آن نمی باشد. در صورتیکه این ترشحات به مدت طولانی در ریه ها باقی بماند باعث عدم کارایی دستگاه تنفس و حتی عفونت راه هوایی و آسیب بافت ریه می شود پس با انجام فیزیوتراپی قفسه سینه از این عارضه جلوگیری می کنیم.

درناژ وضعیتی:

قرار دادن بیمار به نحوی که جاذبه به تخلیه ترشحات از قسمت مبتلا کمک نماید. در کودکان کم سن تر قسمتهای فوقانی در معرض تجمع ترشحات می باشند اما با افزایش سن و توانایی نشستن و ایستادن، لبهای ریوی پایینی در معرض تجمع مایع می باشند. استفاده از درناژ وضعیتی همراه با روشهای دستی انجام می شود. برای رسیدن به نتیجه مناسب، تشخیص دقیق و قراردادن بیمار در وضعیت مناسب ضروری است. درنوزادان در صورت امکان میتوان وضعیت دهی رادر آغوش مادر انجام داد.

دق با یک دست در حالی که دست بصورت فنجان در آمده انجام می شود گاهی بر روی قفسه سینه بیمار یک حوله انداخته میشود تا بیمار راحتتر باشد.

ابتدا بیمار را حدود ۳۰ دقیقه به صورت نیمه نشسته قرار می دهیم و دست خود را به صورت کاسه در آورده و از سمت پائین قفسه سینه به سمت بالا ضربه می زنیم این کار را در هر دو سمت قفسه سینه انجام می دهیم سعی کنید ضربه ها در تمامی نقاط و از پائین به بالا باشد در حین این عمل بیمار را تشویق به سرفه نمائید. سپس بیمار را در وضعیت کاملاً نشسته و در صورتی که قادر به نشستن نیست به پهلو بخوابانید و این کار را در پشت قفسه سینه نیز انجام دهید این کار باعث کنده شدن ترشحات و باز شدن راه هوایی می شود.

سرعت و شدت ضربات باید کم باشد(پشت سرهم نباشد). ضربات پشت سر هم ممکن است جریات تهویه را دچار مشکل سازد و حتی باعث بسته شدن راه هوایی گردد. باید ضربات منقطع باشد و به بیمار اجازه داد بین ضربات نفس بکشد.

دق در موارد زیر ممنوع است:

پوکی استخوان شدید-اختلال انعقادی-پایین بودن پلاکت-محل برش زخم

Right:
Cupped Hand

Wrong:
Flat Hand

سوالاتی که ممکن است مطرح شود:

۱- چند بار در روز فیزیوتراپی قفسه سینه را انجام داده شود؟ بسته به میزان ترشحاتی که بیمار دارد می باشد اما حدود ۳ بار کافی است قبل از هر بار ساکشن کردن نیز نیاز است.

۲- آیا این کار را هر روز انجام دهیم؟ بله تا زمان بهبود بیمار

۳- در صورتی که بیمار خلط خونی داشت چه باید کرد؟ توصیه می شود از مایعات گرم استفاده نمائید و با پزشک مشورت کنید.

۴- بهتر است با چه چیزی بخور داده شود؟ می توانید از آب ساده یا بخور برگ درخت اکالیپتوس استفاده نمائید. بخور سرد در رقیق کردن و خروج ترشحات بسیار موثر است.